

By special order to friends of TASHMA

# תא שמע

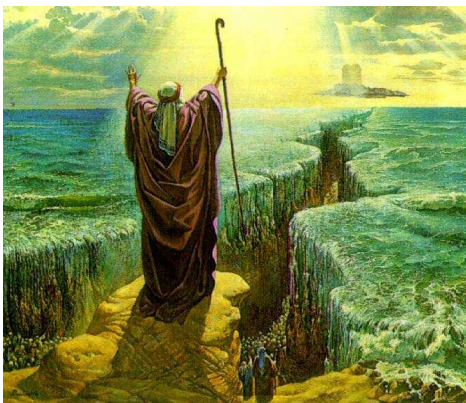
פרשת בשלה

זמנים

פרשה מפורשת הרה"ג דוד שרעבי

(ט"ו ו') ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב,

בשני מקומות מצאנו טענה של הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה ביציאת מצרים (מלבד מה שיאמרו אומות העולם לעתיד לבא), האחד בקריעת ים סוף כמו שכתוב במדרש ילקוט שמעוני פרשת בשלה (אות רל"ח) וכך כתוב: ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והיו מלאכי השרת תמהין לומר בני אדם עובדי עבודה זרה מהלכים ביבשה?! ומנין שאף הים נתמלא עליהן חמה? שלמעלה הוא אומר והמים להם חומה - חמה כתיב! ומי גרם להם להנצל? מימינים ומשמאלם! מימינים



בזכות התורה שהן עתידין לקבל שנאמר מימינו אש דת למו, ומשמאלם זו תפלין וכו', ופשטות משמע מהמדרש שעיקר הטענה הוא מה חלוקים ישראל ממצרים, למה המצריים מתים וישראל הולכים ביבשה! וכן הוא ברש"י פרק י"ד פסוק י"ט, שכתוב ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם, ופירש רש"י וילך מאחריהם -

להבדיל בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ולקבל חצים ובליטראות של מצרים, בכל מקום הוא אומר מלאך ה' וכאן מלאך האלהים, אין אלהים בכל מקום אלא דין, מלמד שהיו ישראל נתונים בדין באותה שעה אם להנצל אם להאבד עם מצרים עכ"ל, ורואים מפורש שדוקא בקריעת ים סוף היתה טענה נגד ישראל שהללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה!! עוד נראה שגם במכת חשך היתה טענה כזו, עיין במדרש שמות רבה (פרשה י"ד) על הפסוק - ויאמר ה' אל משה גטה ירך על השמים וגו' שכוך במדרש, זהו שאמר הפסוק (בתהלים) - שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו, אמר הקב"ה למלאכים המצריים ראויין ללקות בחשך? מיד הסכימו כולן כאחד ולא המרו, וצריך

www.tashma.net

משפט שלמה הרה"ג שלמה כהן

**המקרה:**

מר בלום קנה דירה בבנין מגורים חדש באחת השכונות שבמודיעין.

**כשקבל** את המפתח הוא התבקש, ע"י מנהל העבודה של הקבלן, לחתום על מסמך המאשר כי הוא בדק את הדירה ומצא אותה מושלמת, ומר בלום חתם.

כבר בשנה הראשונה החלו להופיע סדקים בריצוף שבסלון. בתחילה מר בלום לא ייחס לכך חשיבות אולם הסדקים החלו להתפשט על יותר ויותר שטחים בדירה עד שרוב הריצוף היה סדוק. מר בלום יצר קשר עם הקבלן ששלח את אורי לבדוק את המצב. אורי טען שהבעיה אינה רצינית ושיסיר דאגה מליבו, ולדעתו הסדקים דווקא נותנים לריצוף מראה של שיש אמיתי. בכל זאת הבטיח לו אורי שידווח למנהלים של החברה.

**כעבור** כמה חודשים מר בלום עדיין לא שמע מהקבלן,

הסדקים התרחבו והוא שלח מכתב אחר מכתב עד שבא אורי לביקור נוסף. והפעם אף אורי הסכים כי יש לטפל בבעיה והציע לעשות פוליש.

**כעבור** מספר חודשים לאחר שנשלחו עוד כמה מכתבים ובוצעו שיחות טלפון נוספות הגיע אורי עם הפוליש.

**בגמר** העבודה לא ניתן היה להבחין בסדקים, לשביעות רצונו של מר בלום שחשב שסוף סוף נגמרה כל הפרשה העגומה הזו. אך מהר מאוד חזרו הסדקים.

**הפעם** מר בלום תבע את הקבלן בביה"ד. הדיינים הזמינו יועץ ללקויי בניה על חשבונו של מר בלום (מבלי שהיועץ ידע מי משלם את שכרו). הוא קבע שהקבלן השתמש במרצפות פגומות ושיש לרצף את כל הבית מחדש. ביה"ד קבל את המלצותיו של היועץ החיצוני וחייב את הקבלן ולהחליף את הריצוף.



ביאור מה בכלל השאלה אם ראויים מצריים ללקות והרי הם העבירו את בני ישראל בפרך, והרגו את בניהם, ושאר צרות השעבוד ופשוט שדינם ללקות במכות קשות ומה השאלה בכלל?! אלא צריך לומר שגם שם אמרו כיון שהללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה על כן אפשר שאין להלקות את המצריים יותר מאלו ישראל.

**ויש לעיין** לכאורה גם בשאר מכות יש מקום לשאול אם ראויים המצריים ללקות ומפני מה שאל הקבה את המלאכים רק במכת חושך? וכן מה שאמרו מלאכי השרת בקריאת ים סוף למה דוקא שם הם נזכרו בשני העמים הם עובדי עבודה זרה? ואם כבר יש טענה צריך לומר טענה זו בכל המכות?! אלא נראה לומר שבקריאת ים סוף יש דבר שאין בשאר מכות, והוא המידה מה שהכה את המצריים באופן מיוחד, ומה היה מיוחד? שכתוב **ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב**, ופירש רש"י ימינך ה' נאדרי בכח להציל את ישראל, וימינך השנית תרעץ אויב, ולי נראה אותה ימין עצמה תרעץ אויב מה שאי אפשר לאדם לעשות שתי מלאכות ביד אחת עד כאן דברי רש"י, הנה שבקריאת ים סוף היתה המכה באופן שהימין שמכה הוא הימין שמציל ובמקרה כזה יש למען מה נשתנו הללו מהללו, מה שאין כן בשאר מכות שאין הרווח והמכה ממידה אחת אלא זה לוקה וזה יש לו רווח והצלה ומשני דינים שונים הם, וגם במכת חושך היה את העניין הזה כי אור וחושך זה דבר והיפוכו המוחלט, שלא כמו בשאר מכות, כי בשר מכות נכון שלמצרי היה דם וליהודי מים, אבל דם ומים הם שני דברים שונים ולא שני הפכים, מה שאין כן בחושך ואור הם הפכים זה לזה, ולכן אומרים

במוצאי שבת המבדיל בין אור לחושך ולא אומרים המבדיל בין אש לברד! לכן גם שם במכת חושך זה דומה לקריאת ים סוף שרווח הישראל ומכת המצרי הכל כלול במכה אחת ובמעשה אחד, ולכן בשני מקומות אלה הייתה טענה של הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה.

**ולפי** זה יובן היטב הכתוב בפרק י"ד פסוק ל"א - **וירא ישראל את ה' הגדלה אשר עשה ה' במצרים**, והביאור כמו שכתבתי, שבכל התורה ידוע ש"יד" הוא ימין "והיד הגדולה" הוא שאותו ימין שהציל הוא שהכה, והיטב יבואר לפי זה גם הפסוק בתהלים (פרק ע"ז פסוק י"א) שכתוב - **נֶאֱמַר הַלֹּתִי הָיָא שְׁנוֹת יָמַי עֲלִיּוֹן**, ופירש רש"י שנות ימין עליון, את אשר נשתנית ימין עליון, שהיתה נאדרי בכח, רועצת אויב, ועכשיו השיב אחר ימינו ע"כ, וביאור דבריו שעכשיו יש הנהגה של טבע ואם יש רשע שנידון אין זה מכריח טובת ישראל, ואם יש ישראל אשר בא לו טובה לזמן מסויים אין זה מכריח דין הרשעים, אלא הכל מכוסה כתהום, וזה שנשתנית ימין עליון, אבל במצריים היה יד ימין מיוחד בקריאת ים סוף כמו שנתבאר.

**ואביא** עוד ראייה כעת על מכת החושך גם כן שרואים שהיא הייתה מכה מיוחדת בגלל שהיה שם דבר והיפוכו בעצם המכה, אור לישראל וחושך למצרי, כתוב בירמיה (ל"ב כ') **אשר שמת אתות ומפתים בארץ מצרים עד היום הזה ובישראל ובארם ותעשה לך שם כיום הזה**, וכתב שם רש"י - אותות שהיו שקולין לישראל ולמצרים, כיצד? ויהי הענן והחשך ויאר את

## משפט שלמה - המשך

### הטענות:

**מר** בלום טוען כי אינו מסכים כי הקבלן יבצע את עקירת הרצפה וריצופה מחדש, כי הוא מספיק סבל ממנו ואינו סומך עליו כלל. **הקבלן** טוען כי חייבים ליתן לו לבצע את התיקון שכן אז יעלה לו הרבה פחות. וממילא כל מה שעושים הוא לפנים משורת הדין שהרי מר בלום חתם שהכל היה תקין בדירה.

### פסק-הדין:

**הקבלן** יבצע את החלפת הריצוף תוך שלושים יום. ויסדר למשפחת בלום דירה חלופית באזור עד לגמר העבודה.

### ההסבר:

**בדרך** כלל כשיש מום במקח, המקח בטל ואין למוכר אפשרות לתקן אותו, כמבואר בחו"מ סי' רל"ב סעיף ג'.

**אולם** אם המום הוא מהסוג שאינו פוסל את המוצר מלהיות ראוי

לשימוש שהוא נועד לו וניתן לתקן אותו, **יש** חיוב על המוכר לתקנו על חשבונו כמבואר שם בסעיף ה'. העובדה שמר בלום חתם שהוא קבל את הדירה במצב תקין ומושלם אינה גורעת מזכותו לערער על פגמים שלא ניתן היה להבחין בהם כלל בזמן קבלת המפתח. אולם פגמים שניתן היה להבחין בהם בזמן החתימה לא יוכל לערער עליהם גם אם הוא חתם מבלי לקרוא את המסמך שעליו הוא חותם, ומבלי לעשות בדיקה מינימלית של הדירה. והראיה לכך היא בחו"מ סי' מ"ה סעיף ג' ששם מבואר שכל הודאה שנחתמת על ידו, גם אם השטר כתוב בלשון לע"ז, ושיש עדים שיעידו שהוא לא קרא לפני שחתם, מכל מקום הוא מתחייב בכל מה שכתוב. והטעם לכך הוא, כיוון שחתם מבלי לקרוא, אמרינן שהוא סומך על הצד השני ומוכן להתחייב בכל מה שיאמרו. ולכן ביה"ד חייבו את הקבלן בהחלפת הריצוף. ובקשר

לטענתו של מר בלום שישלמו לו ולא יבצעו את התיקון בעצמם: מבואר בס' רל"ב סעיף ה' שבמום עובר שניתן לתקן, החיוב לתקן הוא על המוכר. ואע"פ שבמזיק אין הדין כן, וכמו שמוכיח החזו"א בבבא קמא סעיף ס"ו ס"ק ג', שהחיוב של המזיק הוא לשלם על הנזק שנעשה ולא לתקן. ואם היתה כאן טענה שהקבלן הזיק, בהחלט ניתן היה לקבל את טענתו של מר בלום ולקבל מהקבלן תשלום על הוצאות התיקון. מכל מקום כיוון שלא מדובר כאן על מזיק וניזק, אלא במום במקח, יש ליתן למוכר שהוא הקבלן, לתקן את המום בעצמו. ואם הקבלן לא יבצע את העבודה לשביעות רצון ביה"ד תוך שלושים שניתנו לו, ישקול ביה"ד לחייב את הקבלן לשלם למר בלום את שווי העלות להבאת קבלן משלו לביצוע גמר העבודה.



הלילה, אותו מול ששימש חשך למצרים שימש אור לישראל, מדרש אגדה, ורואים מדברי הפסוק בירמיה שכשבאים לומר את הנס הגדול שהיה במצרים הוא הביא דוקא את ענין האור וחושך כיון שאותו המול ששימש חושך למצרים הוא זה ששימש אור לישראל! והדברים מבוארים כמו שביארתי.

\* \* \* \* \*

### התבוננות פשוטה

יש בכמה מקומות בעולם זוועות של רוצחים והפקר גמור, בסודן יש אנשים שנשחטים כל יום! למה? מה אי אפשר שהקב"ה יהרוג את הרשעים? איך זה שבעולם רואים דברים שהשכל לא תופש? כמובן שהבאתי דוגמא מסודן בכדי לא לתת דוגמאות מהעם היהודי כי מספיק סבל יש ולא צריך להזכיר את זה בשבת!

איך זה?

**אתן משל** - היה אדם שתמיד היה בצער ויגון על שאין לו ילדים, כל החברים ידעו שכואב לו! בא אליו חבר ואמר לו שהוא לא מבין מה כל הצער שלו הרי הוא יכול ללכת לחנות של צעצועים ולקנות בובה של ילד, בובה של הילד הכי יפה שיש, ולא זו בלבד אלא היום כבר יש בובות שמדברות והולכות ואפילו אפשר לתת לו פקודות!! אמר לו חבירו שבלי ילדים - מה אתה שפוי? אני רוצה ילד אמתי!! הסתכל עליו חבירו ואמר לו- תגיד לי מה אתה לא מבין מה אני מדבר אתך, הרי מה שאני מציע לך זה הדבר הכי הטוב! ילד אמתי רק עושה צרות, צריך ללמד אותו וגם לדרוף אחריו שיקשיב בלימודים, שלא יתחבר עם ילדים רעים, שיהיה ירא שמים, שלא יגרר לרחוב, ואחרי כל זה גם אם אתה רוצה שהוא יהיה רופא פתאום כשהוא גודל הוא מחליט לא כמורך והוא רוצה להיות סוחר!! וגם זה במקרה הטוב כי לפעמים הוא יכול להיות אדם עקום ומושחת, הרי ילד יש לו שכל משלו ויש לו בחירה פרטית, זו מכונה שעומדת בפני עצמה ואתה לא יכול לעשות אותו מחשב! אבל בובה של ילד הרי יהיה "ילד בובה" ילד למופת, הוא אף פעם לא ימרה את פיך ולא יתחצף, אין לך דאגות!!

**אמר** לו השני, טיפש, הרי בדיוק את זה אני מחפש, זה מה שיפה בילד וזה המיוחד, שנולד אדם גמור עם חופש בחירה שצריך לעבוד עליו קשה כדי שיהיה ישר, זו יצירה ממש!! אם אין לו חופש בחירה אז הוא בובה, ובובה זה מת!! אדם שאין לו מנוע עצמי ושכל עצמי ובחירה חפשית הוא מת!! ואני רוצה ילד חי!!

**הנמשל** הוא ברור, העולם הזה נברא עם אנשים חיים שיש להם בחירה, אם כולם היו מוכרחים לעשות טוב אז העולם היה מת לגמרי כל האנשים לא היו אנשים אלא מכונות, מה צריך עולם שהוא מת? עדיף לא לברוא את העולם? אבל כעת העולם הוא מלא אנשים חיים שכל אחד יש לו זכות בחירה וכך הוא דומה לאלקים, כי יש לו בחירה עצמית ממש!! ולכן לפעמים האדם הזה בוחר לעשות רע, ואם הוא בחר לעשות רע אז אי אפשר להרוג אותו מיד כי אז כל העולם היה עולם של אנשים מתים, של בובות!!

**אבל** בתוך כל הכללים האלה יש ליהודי השגחה פרטית ומיוחדת! לא צריך להסביר מה זה השגחה פרטית כי כל אדם שמתקרב להקב"ה יודע כמה המדובר, גם אם יש לפעמים צרות

או בעיות האדם יודע כי יש טבע לעולם שכך העולם חייב להתנהג, אבל בתוך הטבע הזה יש לעם מיוחד תוספת של השגחה פרטית ממש וזה מה שנותן כח ליראי ה' והבוטחים בו, אבל מי שתולה את כל הבעיות רק בטבע ולא מבין שיש לו עזרה והשגחה פרטית לעבור את הכל או באמת הקב"ה נותן לו את מה שהוא מבקש! אתה רוצה לתלות את הכל בטבע אז אני אתן לטבע שיטפל בך, תהיה תלוי רק בו, ואז לפעמים על פי הטבע יכול להיות טוב, אבל אם לפי הטבע מגיע לך רע אל תתלונן אם זה מפיל לגמרי כי הקב"ה לא יתן הנהגה פרטית אם לא בטחת בו והודעת שזה כל רצונך ושיש לך הבנה פנימית שכך הם הדברים!! זה מה שהיה מיוחד ביציאת מצרים, אחרי כל הצרות של גלות מצרים היהודים אף פעם לא איבדו את אמונתם והאמינו בהקב"ה ובמשה, ולכן זכו לגאולה בדרך הפוכה מן הטבע!! זכו לקריעת ים סוף!!

וזה עומק כוונת הפסוק שכתוב בפרשה בשירת "אז ישיר", שכתוב **"ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעין אויב"**, ומפרש רש"י שביאור הפסוק הוא שבהרבה מקומות כשהקב"ה נותן טוב הוא נותן זאת בהנהגה של יד **"ימינך"**, וכשהוא מרחיק ונותן מכה אז הוא נותן בהנהגה של יד **"שמאל"**, וזה השגחה אבל בדרך של טבע, אבל בקריעת ים סוף כתוב **"ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעין אויב"**, שאותו הימין שהצילה את עם ישראל היא אותה הימין שהטביעה את המצריים, וזה השגחה פרטית בדרך נס גמור שבאותו היר הקב"ה עשה הנהגה של הצלה והנהגה של מכה, וזה שלא בדרך הטבע בכלל!!

**גלמד מזה דבר אחד**, יש נסים גלויים שלא בדרך הטבע ויש נסים שהם בדרך הטבע, לכל אדם יהודי יש השגחה פרטית גם בתוך הטבע, אבל צריך להתבונן ולהבין את הטובה שהקב"ה עושה עמך ולראות איך שהוא המוביל אותך וגמצא לימינך! כי גם גלוי בלי שום התבוננות זה לא יעשו לך כי אז הוא הורג אותך, הוא עושה אותך מת, הוא עושה אותך בובה, לא תהיה לך בחירה ואז אין סיבה להשאיר אותך בעולם הזה, ואת זה לא הקב"ה רוצה לעשות לך, וגם אתה לא רוצה שיהיה כדבר הזה, כמובן שיש הרבה עומק בזה אבל כאן רק נגענו בעיקר של הקצה!!

**נח** כשיצא מהתיבה נטע כרם לעשות קידוש ולברך ברכה מיוחדת ברכת בורא פרי הגפן, בא אליו היצר הרע ואמר לו תשמע, אתה נוטע כרם יכול לקחת הרבה זמן עד שאתה תזכה לעשות את המצוות, בא אני אעזור לך, נח הסכים והיצר גרם שהכרם יגדל תוך יום ושיהיה יין מוכן, ואז קרה מה שקרה שנח שתה והשתכר, והסיבה לזה כי גם אם כוונתך היא טובה - כרגע שאתה משתף חשבונות אחרים ועזרה מן היצר, אז בסוף אדם יכול להיכשל, כי יצר הרע הוא סוחר גדול והוא לא ישקע בדבר שהוא לא חושב שיהיה לו מזה רווח!! אדם בוטח בהקב"ה הקב"ה עוזר לו בדרך של קדושה, אבל אם אדם מחפש סיבות חיצוניות ועזרה צדדית מכל מיני סגולות מפוקפקות אז תדע שגם אם נראה לך שזה לטובה ולשם שמים, תדע שהיצר לא משקיע סתם ואת הפירות של הלסמוך על דברים אחרים אדם ירגיש אחר כך ופתאום יגלה שאין לו את ההשגחה הפרטית כמו אבא ובן, כמו שהיה לו פעם!!

## קדירה פרווה

**שאלה:** קדירה של פרווה שמיוחד לבשל בה רק מיני פרווה, ופעם אחת בטעות נתחב בתוכה כף חולבת בן יומו באמצע בישולו. האם הקדירה עדיין פרווה?

**הקדמה לנייט בר נייט:** יש מחלוקת ראשונים לגבי נייט בר נייט (נותן טעם בר נותן טעם), לענין אם מותר לכתחילה לערב אותה במין השני, או שמא רק בדיעבד שכבר נתערב במין השני שמותר לאכול. תוס' סבר שמותר לכתחילה לערב במין השני, והריב"ן סבר שאינו מותר אלא בדיעבד אם כבר נתערב במין השני. למשל, בירקות (או ספגטי) שנתבשלו בקדירה של בשר בן יומו (מפני שכוונתו מתחילה היה לאכול עם בשר), ועכשיו רוצה לאכול אותם עם חלב. הירקות הם נייט בר נייט של בשר, דהיינו שהירקות קיבל נתינת טעם מהקדירה שקיבל נתינת טעם מהבשר. ולכן, לפי תוס' מותר לכתחילה לאכול הירקות עם חלב. אבל לפי הריב"ן אינו מותר אלא בדיעבד, דהיינו שרק אם כבר נתערב בחלב בטעות הוא שיהיה מותר לאכול אותה. השי"ע ביו"ד סי' צה ס"א פסק להקל כתוס', והרמ"א שם פסק להחמיר כהריב"ן.



**נייט בר נייט בר נייט:** עי' בשי"ך סי' צד סקט"ו שהביא ראיות מכמה ראשונים שגם לפי המחמירים לכתחילה (הריב"ן והרמ"א) בנייט בר נייט, מ"מ מצינו ציורים שיהיה מותר לכתחילה לערב עם המין השני. והביא ב' פירושים מתי גם הריב"ן הסכים להקל. א. בנייט בר נייט על ידי שני כלים. שכיון שהטעם העביר בב' כלים עכשיו הטעם נקלש טפי. ב. בנייט בר נייט בר נייט. כגון אם בישול ירקות בקדירה בשרי בן יומו, ואח"כ בקדירה אחרת (פרווה) בישול תפוח-אדמה ביחד עם הירקות. התפוח-אדמה היינו נייט בר נייט בר נייט של בשר. תפוח-אדמה קיבל מהירקות שקיבל מהקדירה שקיבל מהבשר. אבל למעשה עיי' בשי"ך שאינו ברור מדבריו אם יכול לסמוך למעשה להקל

לכתחילה באחד מהחילוקים אלו בלחוד<sup>(א)</sup>. אבל בודאי במקום שיש שניהם, שיש ג' נייט וגם יש ב' כלים, בודאי יש להקל לכתחילה לערב עם המין השני.

**נקבע:** המבשל ירקות בקדירה חדשה או בקדירה פרווה, ותחת לתוכה כף חולבת בן יומו. עכשיו אסור לכתחילה לבשל בשר באותה קדירה. והוא חומרא של "נקבע". שעיי' נתינת טעם כל דהו של נייט בר נייט<sup>(ב)</sup>, עכשיו הוכרח לקבוע להשתמש בקדירה זו לאותה מין. ואף שמדין נייט בר נייט אין שום איסור אפילו לכתחילה לכו"ע, שהא כבר נחלש טעמו עיי' ג' נייט או עיי' ב' כלים. מ"מ הקדירה עצמה יש לקבוע להשתמש או לבשר או לחלב. וכיון שקיבל טעם חלב, אף שהוא רק עיי' נייט בר נייט, יש לקבוע להשתמש בקדירה זו רק לחלב<sup>(ג)</sup>. וכל זה דווקא בקדירה חדשה או פרווה, אבל אם הקדירה היה קדירה בשרי (שאינו בן יומו<sup>(ד)</sup>), ותחב לתוכה כף חולבת בן יומו, עדיין מותר לבשל בשר בקדירה זו<sup>(ה)</sup>. [אבל אסור לבשל חלב בתוכה כמו כל קדירה בשרי שאינו בן יומו]. שדין "נקבע" שייך רק בקדירה שלא קבעו לבשר או לחלב מעולם, לכן לכתחילה אין לקבוע למין השני. אבל קדירה שכבר בלע בעין של מין אחד, אין נייט בר נייט של המין השני מפריע לו.

**לבשל ירקות בקדירה שנקבע לחלב בכונה לאכול עם בשר:** אף שאסור לכתחילה לבשל בשר בתוך קדירה שהוקבע להשתמש בחלב (עיי' נייט בר נייט), מ"מ לכאורה עדיין מותר לבשל ירקות בתוכה אף אם כוונתו לאכול הירקות עם בשר. שהמבשל ירקות בתוך אותה קדירה אינו נגד הקביעות לחלב. ולכן אין שייך לאסור מחומרת "נקבע". וגם מדין נייט בר נייט אין איסור לכתחילה אפילו להמחמירים. שהא כבר אמרנו שציוור כזה מותר לכתחילה לכו"ע. שציוור הוא שתחב כף חולבת לתוך קדירה פרווה שבאמצע בישול ירקות. ועכשיו רוצה לבשל ירקות אחרות ולאכול אותם עם בשר. והוא נייט בר נייט בר נייט מהחלב (הירקות, מהקדירה, מהירקות, מהכף, מהחלב), וגם היה עיי' ב' כלים מהחלב (הכף והקדירה).

**למעשה:** קדירה של פרווה יש לו ב' מעלות. א. לענין המאכל שנתבשל בתוכה— כל מאכל פרווה שנתבשל בתוכה מותר לאכול בין עם בשר בין עם חלב. ב. לענין הקדירה עצמה— בעתיד מותר לבשל בשר בעין או חלב בעין בתוך הקדירה, ולקבוע הקדירה להיות בשרי או חלבי. כל זה בקדירה פרווה בעלמא. אבל בנידן שלנו הוא תחב בתוכה כף חולבת בן יומו. ולכן לענין הקדירה עצמה אה"נ אינו "פרווה" עוד, שעכשיו לכתחילה אין עוד ברירה לקבוע להמין אחרת מדין "נקבע". מ"מ לענין המאכל פרווה שנתבשל בתוכה, עדיין הוא "פרווה", שעדיין מותר לאכול לכתחילה בין עם בשר בין עם חלב.

(א) עיי' בש"ך שהביא כמה ראשונים כזה להקל צ"י ר"ע (אף צ"י ב' כלים). וכן פסק למעשה בפנינו שם וצנזר"א שם אות טו וצנזר"א כלל נוח דין ה'. ועיי' בקצו"ק על ה"טו' ס' ק' סק"ו שמשמע שגם הרמ"א סבר להקל. מ"מ עי' צנזר"א ס' לה ס"ב צנזר"א ד"ה גלויה וד"ה בבל. ולמעשה אינו צנזר"א. דווקא דרך ד"ר בר נייט. אפילו ג' או ד' ר"ע. שהא יש טעם כל דהו. משה"כ אם קיבל מנתן טעם לפנס או אם לא קיבל טעם עיי' צנזר"א אלא עיי' כל שני. לא מלוי ש"ע נקבע (ג) עי' בש"ך ח"ל כיון דעל כל פנים לר"ך לקבוע חמשים לקדירה זו, יש לקבוע לה מחלג שכלות דה (ד"ך ר"ע בר נייט) עכ"ל. ועיי' בש"ך צנזר"א אחרון ח"ל למה יקבע לה חמשים של בשר שלא נשתנה דה בשר מושל. ויחזיק ים לקבוע לה חמשים של חלב שששתים דה עכשיו עכ"ל. ואפשר לפרש שכן הוא בלתי דעת הש"ע שם. רק שהש"ע חולק לענין אם קיבע בטעות פנס אחת לבשר ופנס אחת לחלב. שהש"ע סבר שעכשיו אסור להשתמש בשניהם. משה"כ הש"ך סבר שכיון שקביעות אינו טעם גמור. רק שמוכרח לקבוע לאחד מהן. ולכן מוטב צנזר"א לקבוע להמין האחרון שחשבתהו בשאר טעמו טפי מן הראשון. ועיי' שכל זה מובאם בראשונים. מ"מ עיי' צנזר"א אחרון לעז שהביאו טעמים אחרים לדעת הש"ע והרמ"א. ועי' בקצו"ק אחרון לש"ך שמתים על העז באריכות בשמות חרישין. (ד) אצל צנזר"א דעת הרמ"א שהכל נאסר, צ"ל המאכל בין הקדירה צ"ל הכף. אצל הש"ע מוקל גם צ"ל. עי' בש"ע ורמ"א ס' לה ס"ג. ובש"ך ס' לה סק"ו. (ה) ולפי הרמ"א גם ד"ה ים חומרא צנזר"א להבשיר הכלל. ועיי' בש"ך סק"ו וצנזר"א ס' לה סק"ו סנחתי לה.